

ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ ՀԱՅՈՒ
ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԱՐԵԼՄՏԵԱՆ ԹԵՍԻ
WESTERN PRELACY
OF THE ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH OF AMERICA
Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate
Tel: 818-248-7737/8, Fax: 818-248-7745, E-mail: Prelacy@aol.com

ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ ՀԱՅՈՒ ԱՅՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՎԱՍԸ

Ս. ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԸ՝ ԼՈՅՍԻ ՈՒ ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՆ ՅԱՂԹԱՆԱԿ

«...Իսկ եկեալ սուրբ կանանցն ի խընկել զմարմինըն Տեառն.
Եւ լրտեալ ի հրեշտակէն
Եթէ յարեաւ ի մեռելոց կենդանին յակատենից»:
(ԾԱՐՍԿԱՆ)

Զրիստոնեայ աշխարհը ահա անգամ մը եւս կ'ապրի հոգեկան ցնծութեան ու
անգերազանցելի հրճուանքի պահ մը, տօնելով Կստուածորդոյն Ս. Յարութիւնը:

Յաւատացեալ մարդկութիւնը այսօր անգամ մը եւս ականջալուր կ'ուլայ
իւղաբեր կիներուն ուղղուած հրեշտակներու աւետիսին.

**«Ինչո՞ւ ողջը մեռելներուն մէջ կը փնտոեք:
Յոս չէ Ան. յարութի՛ն առաւ»** (Ղուկաս, 24:5-6):

Սարսափագդու դեպքերէ եւ անդոհանքով պարուրուած անձկագին օրերէ
ետք, ինչ երանական պահ՝ այս աւետիսը ստացողներուն համար:

Անժամանցելի ինչ պատգամ՝ 20 դարեր ետք մահուան դիմաց կեանքի՝
աւետիսը ստացողներու:

Արդարեւ, մեր Տիրոջ՝ Յիսուս Զրիստոսի երկրաւոր առաքելութեան
իւրաքանչիւր դրուագը, բայց մանաւանդ Անոր հրաշալի յարութեան դեպք կը
բովանդակեն անսպառ խորհուրդներ, որոնք չեն մաշիր ժամանակի թաւալումով,
չեն սպառիր դարերու սահանքին հետեւանքով, այլ տարուե տարի նոյն
թարմութեամբ եւ նոյն բազմախորհուրդ արժեներով կը վերադառնան
հաւատացեալ մարդուն, իբրեւ մնայուն պատգամ եւ ուղեցոյց՝ լուսաւորելու մեր
կեանքը, մեզ առաջնորդելու յաւիտենութեան:

Եկեք, պահ մը վերապրինք այդ հրաշալի պահը: Յիշողութեամբ
վերադառնանք Յիսուսի աշխարհ առաքելութեան, բայց մանաւանդ Անոր երկրաւոր
կեանքին վերջին օրերուն, որոնք կը կազմեն Անոր առաքելութեան թագադրումը,
Անոր պատգամներուն պսակադրումը:

Յիսուսի երուսաղեմ յաղթական մուտքեն մինչեւ Անոր մատնութիւնը,
ձերբակալումը, դատավարութիւնը, խաչելութիւնը, թաղումը ու հրաշալի
յարութիւնը կը կազմեն զիրար ամբողջացնող դիպաշար մը, որ մարդուն հանդեպ
Կստուածային սիրոյն լիակատար եւ շօշափելի արտայայտութեան խտացումն է:

Աստուծմէ հեռացած եւ աստուածային շնորհքէ պարպուած օրինազանց մեղաւոր մարդուն համար մեր Երկնաւոր Յայրը, անգամ մը եւս գերագոյն գոհողութիւն յանձն առնելով, կը կատարէր փրկութեան իր խոստումը: Ան աշխարհ դրկած էր իր Միածինը, ո՞չ թէ դատապարտելու աշխարհը, այլ իր ուսերուն առնելու մեղաւոր մարդուն մեղքերը, եւ որպէս Գառն Աստուծոյ՝ իր անարատ արիւնով քաւելու զանոնք: Որովհետեւ, «Աստուած մեզի հանդեպ իր սերը յայտնեց անով՝ որ երբ տակաւին մեր մեղքերուն մեջ էինք, քրիստոս մեզի համար մեռաւ» (Յովմայեցիս, 5:8):

Յիսուսի փրկչագործութեան առաքելութիւնը, սակայն, իր վախճանին պիտի չհասներ իր անմեղ արեան հեղումով: Անոր կեանքը վերջ պիտի չգտներ խաչին վրայ իր բազուկներուն տարածումով ու չարչարալից մահով, որովհետեւ այդպեսով, աստուածային խոստումը լինելութեան հասած պիտի չըլլար:

Քրիստոսի նոր պատուիրաններն ու Երկինքի արքայութեան ուսուցումները նկատի չունեին միայն աշխարհիկ՝ ժամանակաւոր կեանքը, այլ անոնց նպատակն էր մեղաւոր մարդը պատրաստել հանդերձեալ, յաւիտենական կեանքին, ժամանակաշրջանի մը, որ չի սահմանափակուիր աշխարհի վրայ մեր կարճատել կեանքով, այլ մահեն անդին տարածուող յաւիտենականութեամբ: «Լաւ գիտցէք, ով որ իմ խօսքերս կը լսէ եւ կը հաւատայ Անոր՝ որ զիս դրկեց, յաւիտենական կեանք ունի եւ պիտի չդատապարտուի, որովհետեւ արդեն իսկ մահեն կեանքի անցած է» (Յովիաննես 5: 24):

օԵՍ ԵԿԱՅ ՈՐ ԿԵԱՆՔ ՈՒՆԵՆԱՐ ԵՒ ԱԹԱՎԵԼ ԿԵԱՆՔ ՈՒՆԵՆԱՐ» (Յովիաննես 10:10):

Խաչելութենես Երեք օր Ետք, Յիսուսի յարութեան հրաշալի դեպքը Երկնատուր այս պատգամին գործնական արտայայտութիւնն էր:

Իր յարութեամբ՝ Յիսուս վերջնական յաղթանակը կը տաներ մահուան ու անհետ կորսուելու վտանգին վրայ:

Քրիստոսի մահուան վրայ տարած կեանքի յաղթանակով է որ մենք «**մահեն կեանքի անցած ենք»** (Ա. Յովիաննես 3:14):

Յարութիւնը, սիրելիներ, բարիին յաղթանակն է չարին վրայ, մեղքերէ ձերբազատելու, փրկչագործութեան արտայայտութիւնը, որ իբրեւ պատգամ կը տրուի մեղաւոր մարդուն: Յաւատքով լեցուած ու Յարութեան ալիշով սպառազինուած մարդը իրաւամբ կրնայ ըսել. «**Ո՞ւր Է, մա՛հ, յաղթանակդ. ո՞ւր Է մա՛հ, քու խայլոցդ»** (Ա. Կորիլթ. 15:55):

Աստուածաշունչը մեզի կը պատմէ Աստուածային սիրոյ անհունութեան մասին. անկէ կը սորվինք, որ Աստուած այնքան սիրած է իր ստեղծագործութիւններուն ամենէն կատարեալը՝ մարդը, որուն փրկութեան համար չէ ինայած իր Միածինը, զԼյոն աշխարհ դրկած է գերագոյն գոհաբերութեան առաքելութեամբ, որպէսզի Անոր հաւատացողները փրկուին ու արժանի ըլլան յաւիտենական կեանքին:

Ահա մեծագոյն հրաշքին ամենէն կենսատու եւ մշտանորոգ պատգամը՝ մեզի, քրիստոնեայ հաւատացեալներուս:

Քրիստոսի պատգամները լոյսի ու ճշմարտութեան պատգամներ էին. անոնք մարդուն կը թելադրէին եւ այսօր ալ կը պատգամեն պարտութեան մատնել չարը, խաւարն ու անարդարութիւնը, ըլլալ լուսոյ որդիներ: Քրիստոսի յաղթական յարութիւնը պատգամ է մարդկութեան, որ ինքզինք հեռու պահէ մեղքի տիղմէն, չարիքի ճամբաներէն եւ բոլոր ուսակութիւններէն՝ որոնք զինք պիտի զրկեն յաւիտենական կեանքի բարիքներէն ու զինք պիտի մատնեն կորստեան:

Եթե մեր Տիրոջ՝ Յիսուս Քրիստոսի հրաշակառ Ս. Յարութիւնը մնայուն պատգամ մը թողած է ամբողջ մարդկութեան ու նոյն հնչեղութեամբ անոր կը հասնի այսօր՝ մեծագոյն հրաշքեն մօտաւորապէս 20 դարեր ետք: Նոյն պատգամը նոյն հնչեղութեամբ կը հասնի նաեւ մեզի՝ Յայ ժողովուրդի զաւակներուս, մանաւանդ, որ մեր ողջ պատմութիւնը եղած է այդ պատգամին հաւատարմութիւն եւ հետեւողական կենսագործում:

Արդարեւ, սիրելիներ, Յիսուսի յարութեամբ բոցավառած ճշմարտութեան ջահին լոյսը շուտով Յայաստան աշխարհ բերուեցաւ Անոր առաքեալներուն՝ Ս. Թաղեոսի ու Ս. Բարթողոմեոսի կողմէ, արագ տարածում գտաւ մեր ժողովուրդի հոգին ու կեանքին մէջ, ու մենք դարձանք քրիստոնեութիւնը իբրեւ պետական կրօն ընդունող առաջին պետութիւնը:

Կստուածաշունչի լոյսին տարածման եռանդն էր որ մեր պատմութեան լուսատու դէմքերը մղեց սեփական գիր ուսենալու տեսնին: Յայ Մշակոյթի լուսաւոր ճամբան սկիզբ առաւ նոյնինքն Կստուծոյ խօսքին՝ Կստուածաշունչին հայերենի թարգմանութեամբ, որ կոչուեցաւ «Թագուհի Թարգմանութեանց»:

Յայ Գիրի գիւտարար սրբազան հայերուն ու մեր մշակոյթի Ոսկեդարը կերտող անոնց արժանաւոր աշակերտներուն շնորհիւ, Կստուած հայուն հետ հայերեն խօսեցաւ, հայուն պատգամեց կերտել քրիստոնեական իր ուրոյն կեանքը, իր նկարագիրին համապատասխան պատմութիւն: Յայերենով կերտուած մշակոյթը դարէ դար հարստացաւ, դարձաւ ներշնչման աղբիւր՝ հայ երաժիշտին, հայ գրողին, հայ արուեստագէտին, մնաց մեզ փրկող լաստն ու մեր յարութեան գրաւականը. այդ բոլորը իբրեւ անգնահատելի ժառանգութիւն ու աւանդ այսօր հասած են մեզի:

Նոյն այս ներշնչումով է որ մենք, անսալով Ս. Աթոռոյս Վեհակառ Յայրապետին՝ Ն.Ս.Օ.Ս.Տ. Արքամ Ա. Կաթողիկոսի կոչերուն, ահաւասիկ վերջին տարիները կը նուիրենք Յայ Մշակոյթին, Յայ Դպրոցին ու Յայ Լեզուին, տօնախմբելով չարիքին ու անհետացման վտանգներուն դէմ անոնց յաղթական երթը:

Սիրելիներ, մեր պատմութիւնը կերտուեցաւ դէպքերով ու հանգրուաններով, որոնք գործնական վկայութիւն են չարիքի ու մահուան վրայ մեր Փրկիչին տարած յաղթանակին:

Բազմիցս փորձեցին մեզ հեռացնել մեր սուրբ հաւատքեն, սակայն միշտ ալ հնչեց Աւարայրի դաշտին վրայ կերտուած յաղթանակին պատգամը՝ «**Մեզ մեր հաւատքեն ոչ ոք կրնայ հեռացնել**»: Որովհետեւ յարութեան ուղեւորներս հաւատացինք ու հետեւեցանք Քրիստոսի, որ կը յուսադրե բոլոր դարերուն գինք Տէր եւ Կստուած դաւանողներուն. «**Ես եմ յարութիւնը եւ կեանքը: Ան որ ինծի կը հաւատայ, թեպետեւ մեռնի՝ պիտի ապրի**» (Յովհաննես 11:25):

Բազմիցս փորձեցին անվերադարձն սպաննել մեզ ու դուրս ձգել պատմութեան բեմեն, սակայն մեր ժողովուրդին հաւատքն ու կամքը միշտ ալ մեզ առաջնորդեցին յարութեան եւ ինքնակերտումի, արդարութեան ու ճշմարտութեան լոյսին ջահը աւելի՛ եւս բարձրացնելու:

Յայ ժողովուրդը, իր պատմական փորձառութիւններով, ամենէն հաւատարիմ հետեւորդ եղաւ «մահուամբ մահը զգեստնելու» Ս. Յարութեան պատգամին, զայն վերածեց ազգային իւրայատուկ արժանիքի ու աւանդութեան:

Եւ մենք, այսօր ու ընդմիշտ, պիտի շարունակենք Զրիստոսաւանդ այս երթը, որ մեզի պիտի պարզեւէ յաւիտենական կեանք, մեզ պիտի պահէ յաւերժութեան ճամբուն մէջ: Այս է մեր երթը: Այս է պատգամը Ս. Յարութեան այս տօնին:

Ս. Յարութեան յաղթական երթով եւ լոյսի ու արդարութեան տեսչով, Զատկական մեր շնորհաւորութիւնները կ'ուղղենք Թեմիս հոգեւորականաց Դասուն, ժողովականութեան, ինչպէս նաև մեր կրթական հաստատութեանց, միութեանց ու կազմակերպութեանց բոլոր անդամներուն եւ մեր հաւատացեալ ժողովուրդին: Թող այս յաղթանակի տօնը վերակենսաւորէ բոլորս, ի Յայաստան եւ ի սփիւռս աշխարհի, եւ թող յարուցեալ Փրկիչը մեզի պարզեւէ մեր հաւատքի ու յոյսի երթը յաղթականորեն շարունակելու լուսաւոր ճանապարհը:

**Զրիստոս յարեաւ ի մեռելոց
Օրինեալ Է յարութիւնն Զրիստոսի**

Սիրոյ ջերմ ողջունիւ,

Աղօթարար՝

Մուշեղ Արք. Մարտիրոսեան, Առաջնորդ
Ա. Մ. Նահանգներու Վրեւմտեան Թեմ

Ս. Յարութիւն, 2007

PRELATE'S EASTER MESSAGE

**THE GLORIOUS RESSURECTION IS THE TRIUMPH
OF LIGHT AND RIGHTEOUSNESS**

*“...And the women who came to anoint the body
of the Lord heard from the angel that the eternal
living had risen from the dead”
(Hymn)*

It is Easter once again and a time when Christians worldwide celebrate the Glorious Resurrection of Christ with unsurpassed spiritual joy. Once more, we recall the everlasting message of the angels who centuries ago proclaimed,

*“Why do you seek the living among the dead,
He is not here, but is risen...” (Luke 24: 5-6)*

Each aspect of the earthly mission of our Lord Jesus Christ, but especially His Glorious Resurrection, epitomize everlasting messages which do not diminish over time but rather continue to illuminate our lives and guide us towards eternity.

Let us return for a moment to that marvelous occurrence. Let us remember the last days of the earthly mission of our Lord, which lead to the crowning moment, His Resurrection.

The triumphal entry of Jesus into Jerusalem leading up to his betrayal, arrest, trial, crucifixion, and Resurrection, comprise a series of events that together wholly express the infinite love of God toward man. The Lord had sent His only begotten Son not to condemn mankind, but to take on the burden of man's sin and to make the ultimate sacrifice, to shed His blood for the expiation of those sins and for man to be worthy of eternal life. "**God demonstrates His own love toward us, in that while we were still sinners, Christ died for us**" (Romans 5:8).

God promised salvation to mankind through His Son, our Savior. Had the mission and teachings of Christ ended with His crucifixion, the promise of the salvation of God would not have been fulfilled. However, the mission of our Lord Jesus Christ did not end on the cross. His commandments do not apply solely to our earthly lives, but rather are intended to prepare us for eternal life. Therefore, he who abides by the commandments of our Lord on earth will inherit the Kingdom of Heaven. "**Most assuredly, I say to you, he who hears My word and believes in Him who sent Me has everlasting life, and shall not come into judgment, but has passed from death into life**" (John 5:24).

"I have come that they may have life, and that they may have it more abundantly" (John 10:10).

The glorious Resurrection was the ultimate triumph of good over evil, the final triumph over death and the greatest expression of this message. Armed with the spirit of the Resurrection, man can truly face death without fear, for "**We know that we have passed from death to life**" (1 John 3:14).

The messages of our Lord Jesus Christ were those of light and righteousness, which advised man, and still advise us, to defeat evil and injustice. They advise us to steer clear of sin and all practices that will deprive us of the graces of eternal life and lead us to obliteration.

* * *

Centuries later, the enduring message of the Resurrection continues to resonate throughout the world, and especially throughout the Armenian nation. The Armenian people survived and thrived amid adversity due to our loyalty and adherence to the light of righteousness. Indeed the light of the Resurrection, which was brought to the Armenian people by the apostles Saints Thaddeus and Bartholomew, quickly spread through the hearts and minds of the people and resulted in the adopting of Christianity as the state religion, the first ever nation to do so. Moreover, the aspirations of our illuminators to spread the Gospel lead to the invention of the Armenian alphabet and the subsequent development of Armenian culture with the translation of the Bible, the "Queen of Translations".

The culture that we inherited from our forefathers, which originated from the Armenian language, has been enriched over the centuries and has become a source of

inspiration for the Armenian musician, writer, and artist, and the basis of our existence. It is with this same inspiration that we have heeded the call of H.H. Aram I, Catholicos of the Great House of Cilicia, over the past few years to celebrate the victory of the Armenian Culture, School, and Language.

Dear Faithful,

The events and experiences our history is built upon exemplify our victory over evil and the threat of annihilation. There have been countless attempts to take our faith away but each time the ideals shaped on the field of Avarayr reinforced and reminded us that no one can take away our faith for we believe in and follow Christ and the Lord assures us, "**I am the resurrection and the life. He who believes in Me, though he may die, he shall live**" (John 11:25).

Many have tried repeatedly to massacre us and obliterate us from the pages of history. However, our faith and strength have always guided us on the path toward justice, truth and righteousness.

With our past experiences we, the Armenian people, became the most faithful adherers of "conquering death by death", and transformed the message of the Resurrection to a national value and ideal. Today and always, we will continue on this righteous path, which will grant us eternal life.

With this spirit of the Resurrection, we extend our best wishes to our clergy, Executive Council members, parish representatives, educational institutions, sister organizations, and our faithful parishioners. May this glorious feast reinvigorate us all, whether in Armenia or the Diaspora, and may our Savior grace us with the faith and hope to triumphantly continue on our righteous path.

*Christ is risen from the dead
Blessed is the Resurrection of Christ.*

Prayerfully,

Archbishop Moushegh Mardirossian, Prelate
Western United States

Easter, 2007